

реформи освіти в Україні є модернізація процесу підготовки технічних кадрів.

Сучасні умови характеризуються все більш зростаючими вимогами до молодих фахівців, які щорічно поповнюють ринок праці. Такі фахівці повинні володіти професійними знаннями, високою професійною компетентністю, загальною культурою, інноваційним характером мислення, системним підходом до аналізу складних виробничих ситуацій, бути особистостями, здатними до адаптації в складних сучасних ринкових умовах і з прагненням до вдосконалення себе, розвитку і реалізації особистісного потенціалу. Таким фахівцям потрібен синтез багатьох знань, здатність до адаптації і уміння працювати в умовах життя, які постійно змінюються та ускладнюються. Тому робиться акцент на поєднанні у майбутнього фахівця професійної компетенції і професійної мобільності, що у свою чергу викликає необхідність підвищення якості вищої освіти і внесення коректив у професійну підготовку інженерно-технічних кадрів.

Найважливішими факторами, що визначають педагогічні умови ефективної підготовки майбутніх інженерів до своєї професійної діяльності, є зміст освіти, педагогічні технології, особистість викладача і організація освітньо-інформаційного середовища.

Л. М. Козар

ВИКОРИСТАННЯ СВІТОВОГО ДОСВІДУ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНЖЕНЕРІВ

В умовах інтеграції України до європейського освітнього простору пріоритетним завданням вищої освіти є формування нової генерації фахівців, здатних орієнтуватися на сучасні технології, напрацьовувати власну стратегію професійної діяльності, реально оцінювати свої можливості та нести відповідальність за результати праці.

Розв'язання задач, які виникають на шляху реформування системи вищої освіти, має опиратися на світовий досвід. За результатами аналізу систем освіти економічно розвинених країн можна виділити декілька спільних характеристик, що забезпечуються тісною взаємодією усіх ланок професійної підготовки:

- розроблення державних програм з безперервної професійної освіти (університети Бельгії, Німеччини, Великої Британії);
- узгодження навчальних програм між усіма рівнями освіти;
- тісна співпраця вишів з виробництвом, яке бере активну участь не лише у формуванні практичних навичок на основі засвоєної у навчальному закладі теорії, а й у розробці теоретичних засад (Нідерланди, Німеччина, Італія, Франція та ін.);
- державне регулювання системи професійної підготовки. Так, у Данії функціонують паритетні комітети безперервної професійної

підготовки, у Німеччині – федеральні і земельні комітети та Федеральний інститут безперервного навчання. У Нідерландах державні та регіональні органи професійної освіти спільно розробляють навчальні програми і контролюють виконання контрактів про навчання, які укладають працівники з дирекціями підприємств. У Бельгії управління діяльністю центрів професійної підготовки здійснює Національна служба зайнятості;

- поглиблена підготовка учнів середньої школи. Наприклад, у Великій Британії діє державна програма «Професійна підготовка молоді», розрахована на випускників середньої школи у віці від 16 до 17 років. Термін навчання складає від одного до двох років. Випускники атестуються за чотирма показниками: відповідність вимогам вузької спеціалізації та кваліфікаційним вимогам професії, вміння застосовувати знання в нових умовах, ділові якості.

За результатами аналізу світового та вітчизняного досвіду організації професійної підготовки можна зробити такі висновки:

- зміст професійної освіти та способи її реалізації у кожній країні відрізняються, на це впливають різні чинники;

- водночас з відмінностями просліджуються загальні тенденції, основними з яких є безперервність професійної підготовки, тісний зв'язок з виробництвом, співпраця вишів із підприємствами (Велика Британія, Швеція, Франція, Італія та ін.);

- в Україні ще можна спостерігати використання застарілих, відірваних від реальних виробничих умов принципів організації навчального процесу у вишах. Це призводить до суттєвих розбіжностей з ринком праці та потребами суспільства, тим більш в умовах євроінтеграції;

Україна, як і будь-яка інша країна, не може повністю скалькувати зміст освіти якоїсь розвиненої країни та очікувати таких же високих результатів. Але в умовах інтеграції у європейський освітній простір для підвищення конкурентоспроможності наших інженерів на ринку праці професійна підготовка фахівців технічного спрямування потребує удосконалення, максимального наближення до європейських країн.

В. Г. Мануйленко, Є. М. Коростельов

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТЕХНІЧНИХ КАДРІВ ДЛЯ ЗАЛІЗНИЦЬ УКРАЇНИ

Необхідність руху України до європейських стандартів, інтеграції її у світовий освітній і науковий простір не викликає сумніву. Від якості підготовки національних кадрів залежить престиж вітчизняної освіти та науки й успіх такої інтеграції.

В умовах реформування системи освіти, відповідно до принципів Болонського процесу, Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року та світових освітніх стандартів, постає надзвичайно